

Zadene in omami

PETER KOLŠEK

Lajf
režiser **Vito Taufer**
produkcijnska hiša VKP

Ceprav je očitno na prvi pogled, da ima film *Lajf* nekakšno gledališko ozadje, pa je nerazvidno to, da ima za sabo tudi zanimiv sociološki eksperiment, v naših krajih sploh prvi take vrste. Gre za ustvarjalno delavnico, ki jo je spodbudila umetniška voditeljica Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja Tina Kosi in na kateri so srednješolci s celjskega območja (bilo jih je trinajst, med njim samo dva fanta) znesli skupaj svoje prve, a tudi že travmatične znotrajdružinske in medsebojne izkušnje. Kosijeva je iz tega gradiva (in sodelovanja) ustvarila dramski tekst, ki je bil v celjskem gledališču uspešno uprizorjen maja 2006. Kako in komu najprej je misel od tod preskočila na film, ne vemo, dejstvo pa je, da je bila to posrečena domisljica, ki se je očitno ujela tudi z ambicijo producenta. Da je filmski sklad omogočil povečavo z videa na filmski format, je skoraj logično; zato je namreč na svetu.

Pomembno je, da se je prenosa iz enega medija v drugega lotil Vito Taufer, eminentni gledališki človek, ki je na svojem področju že toliko postoril, da si lahko mirno privoščiti tudi kakšno transgresijo. Tisti, ki nismo videli celjske predstave, ne vemo, kaj je iz prvotnega gradiva opustil in kaj obdržal (scenaristka je seveda Tina Kosi), morda celo potenciral, a to ni več pomembno: *Lajf* je izdelek, ki zdaj mirno živi zase. In živi razmeroma dobro, glede na to, da najbrž nihče ne pričakuje, da bo postavil kakšno novo blagajniško kapelico. *Lajf* ni

filmček (meri komaj 72 minut) za silne množice, ki se konec tedna v kolosejih nimajo kam dati, je pa lepa priložnost za nasladno opazovanje tipičnih relacij med najstniki in starši. Namenjen je enim in drugim, če pa bi že morali iskati fokus interesov, potem bi podpisani dejal, da bi bilo najbolj prav, če bi ga videli maturanatje. Tara, dekle, ki ima v zgodbi dominanten položaj, na koncu filma, pri štiridesetih letih, pristane prav tam, kjer ni hotela. Pri zunanji solidnosti in notranji zapuščenosti. Z drugimi besedami: pri devetnajstih bi se še dalo kaj postoriti.

Preprosto dramaturško enačbo 4 x 2 (hči-oče, sin-mati, fant-punca in prijateljica-prijateljica), ki se na koncu skombinira v višje »poročilo« o aktualnih najstnikih in starših, je Taufer spravil v živahen pogon, ki si je lahko pomagal s skromnimi, a ravno prav uporabnimi eksterieri, kakršnih si teater seveda ne more privoščiti. Celje kot mesto sicer ne pride do besede, celjski govor pa. Že osnovno gradivo je najbrž premoglo kar nekaj humorja in sploh duha, filmski izdelek pa je narejen tako, da so najstniško-starševski prepiri zabavni predmet opazovanja; ne zato, ker so tako smešni, ampak zato, ker so tako tipični in realistični – se pravi, da deluje potujitvena logika ogledala.

Seveda se filmu pozna, da ga je bolj zanimala možnost improvizacije, kot ga je pregnjala velika ambicija (odločitev, da igrajo najstnike odrasli igralci s sicer mladimi telesi, je gotovo ziheraška), seveda je marsikaj narejeno s hitro in levo roko – ampak vse to ne spremeni dejstva, da je *Lajf* film, ki gledalca po eni strani zadene z robustnim verizmom, po drugi strani pa ga omami z odbitim realizmom.

Fotodokumentacija producenta

EDEN OD TREH MLADIH PROTAGONISTOV SE PELJE V LAJF – Ob Aljoši Koltaku (na sliki) sta dekleški par zaigrali Tjaša Železnikar in Minca Lorenci, oče je bil Renato Jenček, mama pa Jagoda.